

5395   403.80 202
part 2

's-Gravenhage, 4 December 1950.

NIEUW-GUINEA CONFERENTIEVERSLAG VAN DE OPENBARE OPENINGSVERGADERING,
GEHOUDEN OP MAANDAG, 4 DECEMBER 1950, IN DE
TREVESZAAL TE 'S-GRAVENHAGE.I. Dr. W. Drees, Minister-President van het Koninkrijk der Nederlanden.II. Delegatie van het Koninkrijk der Nederlanden:

Voorzitter: Mr. J.H. VAN HAARSEVEEN

Leden : Mr. D.U. STIKKER

Mr. A.M. JOEKES

Mr. N.S. BLOM

Adviseurs : Dr. J. van Baal

Mr. G.E. Baron van Ittersum

N. Jouwe

J. Polderman

Secretariaat: Mr. F.E.J. van der Valk

Mr. J. Aberson

III. Delegatie van de Republiek Indonesië:

Voorzitter: Mr. MOH. ROEM

Leden : Dr. J.L. LEIMENA

Dr. SUMITRO DJOJONADIKUSUMO

FAMID ALGADRIE

Mr. TENG TJIN LENG

Adviseurs : I.J. Kasimo
S. Papare
F. Shetapi Engel
Mr. Synario
Mr. Muh. YaminSecretariaat: Hr. Idham
W. Latuneten
Mevrouw J.M.S. Idham
Mejuffrouw S.Z. OsmanIV. Unie-Secretariaat:Secretarissen-Generaal: Mr. A.K. Pringgodigdo
Dr. P.J.A. Idenburg

Adjunct Secretarissen-Generaal:

Mr. Th.H. Bot
Mr. Sumardi MangunkusumoV. Overige aanwezigen:De Ministers Mr. C.A.A.M. Struycken, Mr. D.G.W. Spitzen,
Prof. Dr. F.J.Th. Rutten en L. Götzen, alsmede vertegenwoordigers van binnen- en buitenlandse pers.

De agenda voor deze openingsbijeenkomst is vermeld in bijlage I.

Mr. J.H. van Maarseveen, Voorzitter van de Nederlandse Delegatie, opent de vergadering te 20.15 ure met een rede, welke als bijlage II is aangehecht.

Hierop geeft Mr. Sumardi Mangunkusumo, Adjunct Secretaris-Generaal der Unie, van de rede van Mr. J.H. van Maarseveen een vertaling in het Indonesisch, welke als bijlage III is aangehecht.

Vervolgens wordt door Mr. Moh. Roem, Voorzitter van de Delegatie van De Republiek Indonesië, een rede gehouden, welke als bijlage IV is aangehecht.

Mr. Th.H. Bot, Adjunct Secretaris-Generaal der Unie, geeft in aansluiting daarop van de rede van Mr. Moh. Roem een vertaling in het Nederlands, welke als bijlage V is aangehecht.

Vervolgens stelt Mr. Van Maarseveen de Delegaties voor over te gaan tot keuze van een voorzitter en een vicevoorzitter der Conferentie.

Mr. Mohammad Roem stelt namens de Indonesische Delegatie aan de Nederlandse Delegatie voor, Mr. J.H. van Maarseveen te verzoeken zich met het presidium van de conferentie te willen belasten.

Mr. J.H. van Maarseveen deelt mede, dat hij door de Nederlandse Delegatie is gemachtigd dit voorstel te aanvaarden; namens de Nederlandse Delegatie stelt spreker voor aan Mr. Mohammad Roem te verzoeken het vice-voorzitterschap op zich te willen nemen.

Mr. Mohammad Roem verklaart namens de Indonesische Delegatie, dat hij gaarne het vice-voorzitterschap op zich wil nemen.

Vervolgens sluit de Voorzitter der Conferentie te 20.55 uur de vergadering.

NGC/Ag/1

's-Gravenhage, 4 December 1950.

Agenda Openingsbijeenkomst.
van de Nieuw-Guinea(Irian)-Conferentie.

1. Openingsrede Mr. J.H. van Maarseveen,
Voorzitter van de Nederlandse Delegatie.
2. Rede Mr. Moh. Roem,
Voorzitter van de Indonesische Delegatie.
3. Verkiezing Voorzitter en Vice-Voorzitter
der Conferentie.
4. Sluiting.

Bijlage II.

Mijne Heren,

Op mij rust de aangename taak U allen bij de opening van deze conferentie welkom te heten, in het bijzonder de leden en deskundigen der Indonesische delegatie, die zich naar Nederland hebben begeven in een tijdvak, waarin ons klimaat helaas weinig bekoorlijkheden heeft. Zij komen met ons van gedachten wisselen over een onderwerp, dat, gezien de daarover bestaande diepgaande meningsverschillen, al evenmin aantrekkelijk mag heten. Wij vertrouwen echter onze Indonesische gasten te kunnen beschutten tegen de stormen en andere ruwheden, die ons klimaat in deze periode plegen te ontsieren en in onze conferentiezaal voor hen en voor ons een weldadige warmte te doen heersen, die naar ik hoop zich ook over onze besprekingen zal uitstrekken.

De conferentie over Nieuw-Guinea begint laat in het jaar, waarin over de toekomstige politieke status van Nieuw-Guinea door onderhandelingen moet beslist worden. Aanvankelijk hadden wij de hoop, dat de conferentie op 30 September van dit jaar zou kunnen aanvangen; daarna vernamen wij, dat het begin der conferentie op 15 October kon worden verwacht. Sindsdien hebben wij ons gereed gehouden om de conferentie te kunnen doen aanvangen zodra zulks ook aan de Indonesische Regering zou schikken. Het verheugt ons, dat dit ogenblik gekomen is.

Volgens de opdracht, die de overeenkomsten van de Ronde Tafel Conferentie voor onze beide landen inhouden moeten Nederland en Indonesië binnen de 23 dagen, die ons nog scheiden van het eind van het jaar, van onzekerheid tot overeenstemming komen omtrent de toekomst van Nieuw-Guinea. Aan die opdracht kan in strikte zin niet meer voldaan worden. Het is immers niet aan te nemen, dat het mogelijk zou zijn niet alleen een overeenkomst tussen onze delegaties voor het eind van dit jaar te bereiken, maar bovendien binnen dat tijdvak ook nog de daarop vereiste parlementaire goedkeuring te verkrijgen. Gelukkig heeft men ter Ronde Tafel Conferentie reeds voorzien

dat

dat de termijn van een jaar zou kunnen worden overschreden, gelijk uit de notulen die der Conferentie blijkt. Maar in ieder geval, ook al zou men dit niet voorzien hebben, zullen wij met deze realiteit rekening moeten houden. Wij behoeven dus onze besprekingen niet in een jacht-en ijlttempo te doen plaats hebben, omdat het enige doel, waaraan zulk een tempo dienstig zou kunnen zijn, onbereikbaar is geworden. Indien ik persoonlijk derhalve voor onze conferentie zou moeten kiezen tussen Oostcrse rust en Westerse gejaagdheid, zou ik geneigd zijn, de eerste te prefereren. Ik acht het echter niet uitgesloten, dat wij in de praktijk van deze conferentie althans op dit punt tot een synthese zullen komen.

De opdracht, die de Ronde Tafel Conferentie ons gaf, is, bezien van zuiver juridisch standpunt, niet zonder bedenkings. Wij moeten door onderhandelingen de toekomstige politieke status van Nieuw-Guinea bepalen. Ieder van beide partijen heeft zich te dien aanzien echter zijn eigen standpunt volledig voorbehouden. Slechts omrent de middelen, die wij bij de oplossing van onze tegenstelling te baat zouden nemen, hebben wij ons tot iets verbonden. Deze middelen zullen namelijk vreedzaam en redelijk moeten zijn. Zolang beide partijen deze verbintenis in acht nemem, kan geen van beide de ander iets verwijten. Maar daarmee alleen wordt geen overeenstemming bereikt. Hebben wij ter Ronde Tafel Conferentie zulks niet besefst, zo zou men kunnen vragen. Waren wij door de menigvuldigheid der problemen, die wij ter Ronde Tafel Conferentie door onderhandelingen tot een oplossing wisten te brengen, in de wan geraakt, dat onderhandelingen een panacee zijn voor de genezing van alle tegenstellingen? Ik geloof dit te moeten ontkennen. Nieuw-Guinea vormde een struikelblok voor het wassen van de Ronde Tafel Conferentie. Wij wisten dit destijds en hebben, beseffend, dat de Ronde Tafel Conferentie in het belang van onze beide landen moest slagen, dit struikelblok ontwijken, in de wetenschap, dat wij het straks weer op onze weg zouden vinden. Slechts hoopten wij, dat nadere bestudering van dit probleem de weg naar een oplossing zou effenen. Diertengevolg hebben wij in het begin van dit jaar te

Djakarta

Djakarta ter eerste Conferentie van Ministers der Unie een studiecommissie ingesteld. Deze studiecommissie heeft met grote ijver en voortvarendheid haar werk verricht. Wij hebben van de resultaten van haar studie mogen kennis nemen, en daaruit, hoe wij daarover overigens ook mogen denken, moeten constateren, dat de tegenstelling tussen onze landen met betrekking tot Nieuw-Guinea zich niet op het terrein der wetenschap aftekent, maar in een ander vlak ligt.

Langs welke weg moeten wij dan tot een oplossing gerazen? Kunnen wij in eensgezindheid komen tot de vaststelling van zekere criteria voor de oplossing van het probleem? Ter Rond Tafel Conferentie leek het, alsof althans over één criterium overeenstemming was bereikt. Straks zal moeten blijken of dit criterium door ons beiden wordt gehandhaafd.

Ik mag in dit openingswoord echter op onze besprekingen niet vooruitlopen. Slechts moge ik vaststellen, dat het probleem, dat ons op deze conferentie bezig houdt, in zijn werkelijke betekenis verre onderdoet voor het probleem, dat wij ter Rond Tafel Conferentie wisten meester te worden.

Ter Rond Tafel Conferentie genoten wij echter de hulp van de U.N.C.I., die ik thans hier niet aanwezig zie. Met alle waardering, die ik voor de U.N.G.I. heb, moge ik echter opmerken, dat ook haar hulp ons destijds niet in staat stelde het Nieuw-Guinea-vraagstuk definitief op te lossen. Wij zullen dit dus thans geheel zelf moeten doen. Laten wij hopen, dat wij daarin slagen. Op een ogenblik, waarop de vlammen, die straks een wereldbrand kunnen veroorzaken, aan vele kanten beginnen op te laaien, beginnen wij aan een werk, dat in verhouding tot het wereldgebeuren gering schijnt, maar niettemin daarop toch van invloed kan zijn. Ter R.T.C. hebben wij aan de wereld een voorbeeld gegeven, hoe een belangrijk conflict door mensen van goede wil kan worden opgelost.

Moge deze conferentie daarvan opnieuw getuigenis afleggen.

PIDATO JANG MULIA MENTERI MR.J.H.VAN MAARSEVEEN

pada rapat pembukaan Konperensi Urusan Irian (Nieuw-Guinea) tanggal 4 Desember 1950 mulai djam 20.00 di Trèveszaal, 's-Gravenhage.

Tuan² jang terhormat,

Dengan perasaan gembira pada pembukaan konperensi ini saja mengutjapkan selamat datang kepada Tuan² sekalian, teristiméwa kepada anggota² dan ahli² Delegasi Indonesia, jang telah pergi ke Nederland pada masa iklim tanah kita sedang menundukkan sifat²nya jang tidak begitu indah. Mereka datang untuk bertukar pikiran mengenai pokok persoalan, jang melihat adanja perselisihan paham jang mendalam tentang hal itu, djuga tidak dapat disebut menarik hati. Akan tetapi kami pertjaja akan dapat melindungi tamu² kami dari Indonesia itu terhadap tautan dan kekasaran² lainnya, jang biasanya terdapat pada iklim kami dalam musim ini, dan didalam ruangan konperensi kami ini bagi mereka dan bagi kami mengusahakan adanja hawa panas jang njaman, jang saja harap djuga akan meliput perundingan² kita.

Konperensi tentang Irian (Nieuw-Guinea) mulai pada bagian achir dari tahun, dimana akan harus diputuskan status politik Irian (Nieuw-Guinea) dikemudian hari. Mula² kami berharapan, bahwa konperensi itu dapat dimulai pada tanggal 30 September tahun ini, kemudian kami mendengar, bahwa permulaan konperensi si itu dapat diharapkan terjadi pada tanggal 15 Oktober. Semendjak itu kami telah mempersiapkan diri untuk dapat melangsungkan konperensi itu segera setelah Pemerintah Indonesia sempat mengadakannya. Kami merasa gembira, saat ini telah tiba.

Menurut perintah, jang terkandung dalam persetudjuan² Konperensi Medja Bundar bagi kedua negara kita, haruslah Indonesia dan Nederland dalam waktu 23 hari jang masih memisahkan kita dari achir tahun ini, dari ketidak-tentuan mentjapai persetudjuan tentang hari-kemudiannya Irian (Nieuw-Guinea). Perintah itu dalam arti setepatnya tidak dapat dipenuhi

lagi.

lagi. Tidak dapat diterima, bahwa sebelum akhir tahun ini, bukan sadja mentjapai persetujuan antara delegasi kita, tetapi juga mendapat persetujuan parlemen tentang hal itu didalam batas waktu itu juga.

Untunglah, dalam Konferensi Medja Bundar telah diadakan peraturan, bahwa waktu tangguh satu tahun itu boleh dilampaui, sebagai ternjata dari notulen Konferensi itu.

Tetapi, bagaimanapun juga, walaupun tentang hal itu tidak diadakan peraturan, haruslah kita memperhatikan ketentuan itu. Djadi tak usah kita melakukan perundingan kita dalam tempo terburu² dan tergesa², karena satu² nja tudjuhan jang hendak ditjapa dengan tempo itu, tak akan tertjapai. Djadi kalau saja sendiri untuk konferensi kita ini harus memilih antara tjara Timur jang tenang dan tjara Barat jang tergesa² saja akan tjenderung memilih tjara jang pertama. Tetapi saja berpendapat, bahwa bukan tidak mungkin, bahwa kita dalam praktek konferensi ini, setidak² nja dalam hal ini, akan mentjapai sintese.

Perintah, jang diberikan oleh Konferensi Medja Bundar kepada kita, dilihat dari sudut juridis jang tepat, adalah meragu-ragukan. Dengan djalan perundingan, kita harus menetapkan status politik Irian (Nieuw-Guinea) dikemudian hari. Tetapi mengenai hal itu kedua pihak masing² berpegangan sepenuhnya kepada pendirian sendiri-sendiri.

Hanya tentang djalan² jang akan kita lalui untuk memetjahkan pertentang kita, kita telah mengadakan djandji² antara kita. Djalan² itu harus setjara damai dan berdasarkan pikiran sehat. Selama kedua pihak memperhatikan djandji² itu, tak dapatlah salah satu pihak menjalahkan jang lain. Tetapi dengan demikian sadja tak dapat kita mentjapai persetujuan. Mungkin ada orang jang bertanja, apakah pada Konferensi Medja Bundar hal sematjam itu tidak dipahami. Apakah kita pada waktu itu karena banjaknja soal², jang dapat diselesaikan pada Konferensi Medja Bundar dengan djalan perundingan itu, lalu mendjadi takabur dan mongira bahwa perundingan adalah obat adjaib jang dapat melenjakpani soga-la pertentangan? Saja kira tidak demikian halnja. Irian

(Nieuw-Guinea)

(Nieuw-Guinea) merupakan rintangan untuk berhasilnya Konferensi Medja Bundar. Hal itu dulu kita sudah mengetahuinya, dan, karena mengerti, bahwa Konferensi Medja Bundar itu harus berhasil untuk kepentingan kedua negara kita, kita telah menghindari rintangan itu, dengan mengetahuinya, bahwa hal itu mungkin akan kita jumpai lagi dalam perjalanan kita.

Kita hanja berharap, bahwa penjelidikan lebih lanjut tentang soal ini akan memudahkan pemetahan. Oleh karena itu pada Konferensi Menteri Uni di Djakarta pada permulaan tahun ini kita telah membentuk suatu Panitia untuk mempoladjar hal itu. Panitia Penjelidikan itu telah melakukan pekerjaannya dengan sangat radjin dan tuntas.

Kita telah dapat mengetahui hasil² penjelidikan itu, dan bagaimanapun juga pendapat kita tentang hal itu, haruslah kita menjatakan, bahwa pertentangan antara negara² kita mengenai Irian (Nieuw-Guinea) itu bukanlah terletak pada lapangan ilmu pengetahuan, melainkan dalam dataran lain.

Djadi, dengan jalannya apakah kita harus mentjapai penyelesaian? Dapatkah kita dengan rukum mentjapai penetapan ukuran² jang tertentu untuk pemetahan soal itu? Pada Konferensi Medja Bundar nampak seakan-akan, sekurang²nya mengenai satu ukuran, telah tertjapai persetudjuan. Nanti akan ternyata, apakah ukuran itu tetap dipegang oleh kita kedua.

Tetapi dalam kata pembukaan ini tidak bolehlah saja mendahului pembitjaraan² kita. Saja hanja dapat menhatakan, bahwa masaalah jang kita hadapi dalam konferensi ini dalam arti jang sebenar-benarnya, djauh kurang penting daripada masaalah jang dapat kita atasi pada Konferensi Medja Bundar.

Pada Konferensi Medja Bundar kita menerima bantuan dari UNCI, jang sekarang tidak nampak hadir disini. Tetapi dengan segala penghargaan saja terhadap UNCI, dapatlah saja menjatakan bahwa juga pertolongan pada waktu itu tidak mengakibatkan soal Irian (Nieuw-Guinea) dapat dipetahkan setjara definitif. Djadi sekarang kita harus menjalosaikeannya sendiri. Mudah²an kita berhasil dalam usaha itu.

Pada saat api mulai menjala² kesegala djurusannya, jang nanti dapat menimbulkan kebakaran duia, kita mulai dengan pekerjaan,

jang

jang dibandingkan dengan kedjadian² didunia itu kelihatann ja remeh, akan tetapi walaupun begitu dapat mempengaruhinja.

Pda.K.M.B. kita telah memberikan tjentoh kepada dunia, bagaimana persengketaan jang hebat dapat dipetjahkan oleh orang² jang mempunjai kemauan baik.

Moga² konperensi ini akan memberikan bukti lagi tentang hal itu.

's-Gravenhage, 4 Desember 1950,

PIDATO JANG MULIA MENTERI Mr.MOH.ROEM

pada rapat pembukaan Konperensi Urusan Irian (Nieuw-Guinea)
tanggal 4 Desember 1950 mulai djam 20.00
di Trèveszaal, 's-Gravenhage.

=====

Tuan2 jang terhormat!

Atas nama Delegasi Indonesia saja nembilang banjak
terima kasih atas utjapan selamat datang dari Tuan.

Sesudah borkali-kali kami mengadakan Konperensi
dinegeri Tuan mengenai soal2 kita bersama jang penting,
maka utjapan selamat Tuan tidak asing lagi bagi telinga
kami, tidak karena perkataan2 itu nendjadi formalitet,
tetapi tiap2 kali, sekali lagi kita nengalani penerimaan.
jang ramah-tamah, peneliharaan jang sempurna sebagai tamu
dinegeri Belanda, sehingga tiap2 kali kita untuk sementara
waktu dinegeri Belanda, kita kembali ke tanah air dengan
membawa peringatan2 jang sedap daripada negara dan rakjat
Tuan.

Adapun tentang iklim pada saat sekarang ini, jang Tuan
katakan hanja menuat sedikit keindahan dan Tuan akan melin-
dungi, kami daripada jang kurang sedap, kami pertjaja dan
kami tidak nerasa sedikitpun, malahan dapat kami njatakan
kepada Tuan, bahwa karena peneliharaan baik itu kami hanja
mclihat jang indah sadja, tidak neraskan jang kurang
sedap. Pemandangan alam dinegeri Tuan pada hari ini, jang
diselinuti dengan salju sangat indah dimata kani dan buat
beberapa orang daripada Delegasi kita , diantara untuk saja
sendiri adalah pengalaman pertama dalam penghidupan kami,
sangatlah tertarik hati kani oleh penandangan alam jang
indah itu.

Benar apa jang Tuan katakan bahwa mula2 konperensi
ini akan diadakan pada tanggal 30 September jang lalu,
malahan Pemerintah Indonesia mula2 minta konperensi ini
diadakan pada tanggal 1 Agustus, tetapi karena oleh
kesulitan2 jang dihadapi oleh Pemerintah Indonesia dan lain?
pertimbangan, Konperensi ini baru hari ini dapat dimulai.
Disini pada tempatnya saja utjapkan terima kasih atas
sikap Pemerintah Belanda dalam hal ini, sikap jang
menundukkan pengertian Pemerintah Belanda tentang kesulitan2
jang kami hadapi jang berarti bantuan noril pada Peme-
rintah Indonesia.

Saja mengutjap sjukur bahwa sekarang sudah datang
harinja kita membuka konperensi ini untuk menbitjarakan
soal Nieuw-Guinea Barat atau Irian Barat jang selama Kon-
prensi Medja Bundar kita berdua tidak dapat menjelesaikan.
Saja mengutjap sjukur, tidak hanja karena kekuatan dan ker-
daan memberi kesempatan dan memungkinkan kedua pihak
mengadakan konperensi, tetapi konperensi itu dapat diadakan

didalam

didalam tempo jang ditontukan oleh Konporensi Medja Bundar ditahun jang lalu. Apa jang Tuan katakan, bahwa didalam 23 hari tidak mungkin menenuhi sjerat2 berkenaan dengan pengesahan parlemen, tidak akan saja kurangkan artinja, mudah-mudahan didalam tempo 23 hari itu malahan kurang daripada itu kedua delegasi jang berbuat atas nama pemerintah masing2 akan dapat mencapai persetujuan, jang seperti tadi Tuan katakan memberi bukti untuk dunia bagaimana perselisihan jang penting dapat diselesaikan oleh orang2 jang mempunyai kehendak baik.

Bagi telinga kita orang tinur, perkataan2 Tuan tadi itu amatlah sedap jang jika Tuan disuruh menilih antara ketenangan ketimuran dan "Westerse gejaagdheid" Tuan akan menilih ketenangan ketimuran. Akan tetapi negara2 ditinur sudah sedjak beberapa waktu mendjadi anggota penuh daripada penghidupan dunia dinana negara2 barat memegang rol jang penting. Meskipun negara2 timur tidak dapat meninggalkan ketenangannya (karena itu mendjadi djiwanja), tetapi sedjak beberapa lama negara2 barat dan, Tuan2 jang terhormat, tidak ini kami sesalkan, malah kita pandang baik, sebagai suatu kompromi antara "Oosterse rust" dan "Westerse gejaagdheid". Dalam kedjadian2 dunia sekarang ini tempo 23 hari adalah suatu masa jang lama unpananja akan dapat menentukan, apakah dunia akan perang atau tidak:

Tuan2 jang terhormat bangsa Belanda dan bangsa Indonesia sudah berkenalan sangat lama jang nenghitung sudah lebih dari 3 abad; kita berdua telah berkenalan dalam hubungan koloni, kita berdua pernah berhadapan muka sebagai musuh, dan sedjak satu tahun kita berhadapan muka sebagai dua negera jang nerdeka sebagai sahabat. Meskipun didalam tahun jang pertama ini persahabatan itu belum menenuhi keinginan2 jang diharapkan - saja tidak menjebut keinginan2 jang terlalu tinggi jang tidak beralasan - tetapi saja rasa kita berdua akan setuju bahwa hubungan jang sedjak setahun berdjalanan ini adalah sebaik2nya, jang tahan udji dan saja harap jang tahan sedjarah pula. Kalau ada perbedaan antara Konperensi Medja Bundar dan Konperensi sekarang ini, maka perbedaan2 itu ialah bahwa sedjak satu tahun Indonesia sudah berhidup sebagai negera jang nerdeka.

Dalam hubungan jang denikian itu maka kripun pertaja bahwa, sebagai juga dikatakan didalam salah-satu surat kabar dinegeri Belanda ini, bahwa dalam nedja Konperensi ini hanja alasan2 jang "zakelijk" jang akan menentukan.

Saja berterima kasih atas pidato Jang Mulia, jang diutjapkan dengan suara jang gembira itu, jang mengatakan pula dengan djelas pentingnya soal jang kita hadapi. Soal jang kita hadapi ini memang sangat penting dan bukan sadja akan mempengaruhi sedjarah dari masing2 daripada kedua negera kita, akan tetapi juga sedjarah daripada kerjasama antara kita.

Disini sudah selajaknja kita nohon kepada Jang Maha Kuasa supaja hendaknja kita dikanuniai sehingga pertikaian jang penting ini dapat diselesaikan dengan menuaskan bagi kodua pihak.

's-Gravenhage, 4 Desember 1950.

Bijlage V.

Mijnheer Heren,

Namens de Indonesische Delegatie zog ik U dank voor Uw woorden van welkom.

Na reeds verschillende malen een Conferentie, welke de belangen van onze beide landen raakt, in Uw land te hebben meegemaakt, klinken Uw woorden van welkom zeer vertrouwd in onze oren. Niet dat deze woorden tot een formaliteit vervlakken, doch telkens opnieuw ondervinden wij inderdaad een vriendelijke ontvangst en een uitstekende verzorging als gast in Nederland, waardoor telkens wanneer wij tijdelijk in Nederland vertoefd hebben, wij terugkeren met een aangename herinnering aan Uw land en Uw volk.

Wat het klimaat betreft, dat volgens U in deze tijd van het jaar slechts weinig aantrekkelijks vertoont en tegen welks minder aangename gevolgen U zich voor neemt ons te zullen beschermen, wij zijn er van overtuigd, dat wij inderdaad dank zij Uwe zorgen slechts het mooie daarvan zullen ervaren en de minder prettige zijden van het klimaat niet zullen ondervinden. De natuur in Uw land, dat heden bedekt ligt onder de sneeuw, is schoon voor onze ogen en voor enkelen onder ons en voor verschillende leden van onze Delegatie, o.a. voor mij zelf, is het de eerste maal in ons leven, dat wij dit ervaren; wij zijn inderdaad onder de indruk van deze winterse pracht.

Het is inderdaad juist Mijnheer de Voorzitter van de Nederlandse Delegatie, dat deze Conferentie aanvankelijk zou worden gehouden op 30 September j.l.; de Indonesische Regering hoeft zelfs in het begin gevraagd de Conferentie te doen plaats vinden op 1 Augustus, doch door de moeilijkheden, waarvoor zij zich gesteld zag en op grond van andere overwegingen kan deze Conferentie eerst heden worden begonnen.

Het is hier op zijn plaats om dank te brengen voor de houding van de Nederlandse Regering in deze aangelegenheid, een houding, welke een goed begrip bij de Nederlandse Regering

ring

ring toont ten bantzien van de moeilijkheden waarvoor wij staan, hetgeen op zichzelf een morele steun betekent voor de Indonesische Regering.

Ik voel mij gelukkig, dat heden de dag is aangebroken, dat wij deze Conferentie kunnen openen om de kwestie West Nieuw-Guinea of West-Irian te bespreken, een kwestie, welke wij op de R.T.C. niet tot een oplossing hebben kunnen brengen. Ik prijs mij ook gelukkig, dat niet alleen de kracht en de situatie de gelegenheid en de mogelijkheid bieden om deze Conferentie te houden, doch tevens, dat deze kan worden gehouden binnen de tijd, welke door de R.T.C.vorig jaar is vastgesteld.

Aan de betekenis van hetgeen U zeide, als zou het niet mogelijk zijn om in 23 dagen aan de voorwaarden te voldoen in verband met de goedkeuring door het Parlement, zou ik niets willen afdoen; het is intussen te hopen, dat binnen die tijd van 23 dagen, zelfs in nog kortere tijd, beide Delegaties, die optreden namens de wederzijdse Regeringen, een overeenstemming zullen kunnen bereiken, welke, zoals U zo even zeide, aan de wereld het bewijs levert, hoe een ernstig geschil kan worden opgelost door mensen van goeden wille. Voor ons Oosterlingen klinken de woorden zo juist door U gebezigd, n.l. dat indien U gesteld wordt voor de keus van Oosterse rust en Westerse gejaagdheid, U het eerste zou verkiezen, zeer aangenaam in de oren.

Ik moge er echter op wijzen, dat de Oosterse landen reeds enige tijd lid zijn van een wereldsamenleving, waarin de Westerse landen een belangrijke rol spelen. Alhoewel de Oosterse landen daarbij hun rust niet hebben verloren(aangezien deze in hun ziel ligt besloten), worden zij genoodzaakt om het snelle tempo van de Westerse landen te volgen. Zulks betreuren wij gheenzins Mijne Heren, wij verwelkomen het zelfs als een compromis tussen Oosterse rust en Westerse gejaagdheid. In de huidige wereldconstellatie betekent een tijd van 23 dagen een lange periode, een periode, waarin zelfs beslist kan worden, of er oorlog in deze wereld zal zijn of niet.

Mijne

Mijne Heren, het Nederlandse volk en het Indonesische volk kennen elkaar reeds gedurende een zeer lange tijd, een periode van meer dan 3 eeuwen. Wij hebben elkaar gekend in een koloniale verhouding, wij hebben als vijanden tegenover elkaar gestaan en sedert een jaar staan wij tegenover elkaar als twee onafhankelijke, met elkaar bevriende staten. Ofschoon in dit eerste jaar de vriendschap nog niet beantwoordde aan de gestelde verwachtingen - ik spreek hier niet van al te hoge en ongefundeneerde verwachtingen - ben ik van gevoelen, dat wij het hiérin met elkaar eens zijn, dat de verhouding, die nu sedert een jaar bestaat de beproevingen van de tijd reëel heeft doorstaan en ik hoop, dat zulks ook voor de toekomst het geval zal zijn.

Wanneer er verschil is tussen de R.T.C.en de Conferentie van heden, dan ligt dat verschil hierin, dat Indonesië reeds sedert een jaar als onafhankelijk land bestaat.

In dit verband vertrouwen wij er op - gelijk gezegd in een Nederlands dagblad - dat aan deze Conferentie-tafel slechts zakelijke argumenten zullen gelden.

Ik betuig mijn dank voor de opgewekte toon van Uw rede, welke daarenboven de ernst van het probleem waarvoor we staan duidelijk laat uitkomen. Het probleem, waarvoor we nu staan, is belangrijk en ernstig en zal niet alleen de historie van elk van onze beide landen beïnvloeden, doch ook de historie van onze samenwerking. Hier past in de eerste plaats de bedoeling de allerhoogste, dat ons beiden gegeven moe zijn om in dit belangrijk geschil voor beide partijen een bevredigende oplossing te vinden.

-.-.-.-.-.-.-